καὶ τοὺς ἐχαρέτησε δίδωτας τὴν εἰρήνην κατὰ τὸ συνήθες. ἔπειτα φθάρεχει τ
ἀφίνει τοὺς ἄλλους μαθητὰς, ὡς πατὴρ ἀγαθὸς καὶ φιλόστοργος. ἔρχεται εἰς τ
θωμᾶν· ὁποῦ δὲν ἐπίστευε διὰ νὰ τὸν πληροφορήσῃ καὶ σπείρει νὰ πιστεύσῃ τὴν ἐκ
κρῶν αὐτῷ ἁγίας σάρκας. ὅντας μεγάλη φιλανθρωπία τοῦ δεσπότου πῶς διὰ μί
ψυχίαν καταδέχεται καὶ δείχνει τὰς πληγὰς του καὶ τραύματα. διὰ νὰ σώσῃ τὸν θ
σαρκικὰ ἀπόστολον. θέλω τὰ φανερώσῃ ὅτι ἐγιάτωσεν ὅλα τὰ λόγια τῆς ἀπιστί
τὴν θωμᾶ· ὁποῦ πρὸς τοὺς ἄλλους ἐλάλησε. καὶ ὡς θεογνώστης θεὸς τὰ ἤξερεν. διὰ
δεν σπαρτήσῃ, νὰ σωπυχήσῃ ὁ θωμᾶς τὰ πόσας, ἢ οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι· ἀλλὰ αὐτὸς φρ
λαμβάνει σοφώτατα. καὶ πληρώνει τὴν δουλειὰν τοῦ αὐτὸν λέγωντας· ἐπειδὴ θωμᾶ
δὲν πιστεύεις, πῶς ἀπίστησα. ἔζητᾶς νὰ μὲ ψηλαφήσῃς, διὰ νὰ βεβαιωθῇς μὲ τοῦ
ἀφθησίαν τῆς χειρός καλίτερα. ἐγνώσου καὶ καθὼς θέλεις ψηλάφησον. νὰ ἐγνω
εσαι; ὅπου ποτὲ ὁ Χριστὸς εἶπεν, ὁποῦ διὰ τὴν ἀγάπην σας ἐσταυρώθηκα. ἢ μὴν εἶσαι
πλιὰ ἄπιστος, ἀλλὰ πιστὸς καὶ δόκιμος ἀλλὰ θέλει ἐρωτήσει τινὰς λέγωντας
πῶς ἐς τὸ ἄρθαρτον σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐφανέρωναν τὰ σημεῖα τῆς φθορᾶς τὴν πληγῆς
καὶ τρυπιᾶς; λέγομεν οὖν ὅπ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἀνέστη ἄφθαρτον κατὰ ἀλήθειαν,
καθὼς ἐκεῖνος προτοῦ ἔλεγε. καὶ δὲν ἐχρειάζετο βρῶσιν, ἤπιον ὁλότελα νὰλλὰ διὰ
οἰκονομίαν χάριτι, νὰ πιστωθῇ ἁγίας σάρκας, ἔφαγε καὶ ἔπιε. καὶ τὸν θωμᾶν ἐσυγχώρη
σε, νὰ ψηλαφήσῃ τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν, πρὸς βεβαιωτέραν δόσιν δεξιὰν. καὶ ἀ
πεκρίθη θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ κυρίός μου καὶ ὁ θεός μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
ὅτι ἑώρακάς με πεπίστευκας. μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. ἀκούσας ὁ
μὰς τὰ δεσποτικὰ λόγια, ἐπίστωσε μετὰ φόβου ἕτερόν μου. καὶ βάνωντας τὴν δεξιὰ
εἰς τὰς πληγὰς τῶν χειρῶν καὶ τὴν ἄγραν τὴν πλευράν, ἐπληροφορήθη ἁγίου πνεύμ
τος, καὶ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως ἀπερρίφθη τὴν ἀπιστείαν καὶ λιπεῖν. ὁποῦ ἔζησε τοῦ
πιστοῦ καὶ πιστεύσας ἐβόησεν· ὁ κυρίός μου καὶ ὁ θεός μου, κύριον λέγωντας ἐδήλωσε
τὴν θεότητα. καὶ θεὸν τὴν θείαν οὐσίαν καὶ μεγαλειότητα. ἁρμόζει γοῦν ἡ
αὐτὴν φωνὴν τὸν θωμᾶν, ἐκεῖνο τὸ θεοφιλὲς λεγιὸν ἐν ταῖς χερσίν μου τὸν θεόν. ὄχι
ζωντα. καὶ οὐκ ἀπιστῶν. μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. φανερώσαν
τας ὁ κύριος, ὅτι, καὶ μὴ ἰδὴ πάλιν, καὶ νὰ πιστεύσῃ αὐτὸ εἶναι μαλίσα ἔργον πίστεως.
πιστεύω χριστιανὸς ὁμολογῶ ὑπόστασις, καὶ πραγμάτων οὐ βλεπομένων ἔλεγχος. ἐπει-
δὴ ὅπου γράφωμεν, ὅτι μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ, ὁποῦ εἶδαν τὸν κύριον, ὑποδείχνει ὁ
Χριστὸς ὅτι τὸ μᾶλλον εἶναι μακάριον, νὰ πιστεύσῃς ἐκεῖνος ὁποῦ δὲν εἶδες. λοιπὸν
μακάριοι ὅσοι δὲν εἶδασι καὶ πιστεύσασιν, ὡσὰν καὶ ἐκείνους, ὁποῦ τὸν εἶδασι. πολ-
λὰ θαύματα καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔσ-
γραψαν ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν
ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ἐπειδὴ ὁ
θεολόγος εὐηγγελιστὴς ἰωάννης εἶπεν ἀπὸ τοὺς ἄλλους διάγγελίσας ὁλι-
γόστιχα. ἤρεσε τὸν λέγει, ὅτι δὲν ἔπασιν ὅλα μηδὲ οἱ ὕστεροι ἀπόστολοι. ἀλλὰ μό-
νοι ἐφ ὅσα φθάνουσι. νὰ κάμουν τοὺς ἀκροατὰς, νὰ πιστεύσουσι καὶ ὅσπι ἀπο-

σήσει

σήσει εἰς αὐτὰ τὰ ὀλίγα, δὲν εἶναι ἄξιὸς τὸν Χριστὸν ἄξιος. καὶ ἂς ὄψεται. φαίνεται δὲ
ὅτι ἐδωδεν λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι τὰ θαύματα, ὁποῦ ἔκαμεν ὁ δεσπότης πρὸ τῆς
σταυρώσεως. ἀλλὰ δι ἀκόμα, ὁποῦ ἐτέλεσε μετὰ τὴν ἀνάστασιν ὅτι τὸ εἶπεν. ἐνώπιον
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. τὰ δὲ περὶ τῆς σταυρῶ θαυμάσια, ἔκαμεν ἐμπροσθεν ὁλονῶν τῶν
ἀνθρώπων. ὁποῦ ἐτύχεναν. ἀμὴ ὕστερα μόνον ἔμπροσθεν τῶν μαθητῶν ἔδειχνε τὰ σημεῖα. καὶ ἐφάνετο εἰς αὐτοὺς ὅταν ἔκαμνε χρεία, ἕως ἡμέρας παραπάνω, ἢ ἐπειδὴ
ἦσαν οἱ ἀπόστολοι ἕνδεκα. ἔφανη καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φανερὸν φορᾶς ἕνδεκα. πρῶτον εἰς τὸν
παρὸν τὸν εἶδε ἡ μακαρία καὶ ἄλλας γυναῖκες ἔπειτα ἐφάνη πρὸς τὸν πέ-
τρον. ἔπειτα εἰς τὸν λουκᾶν καὶ κλεῶπα, μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς ἕνδεκα ὅταν ἔλιπεν ὁ θωμᾶς
μὲ τὰ ταῦτα πάλιν εἰς αὐτοὺς παρόντος καὶ τοῦ θωμᾶ ἔπειτα ἐφάνη εἰς τοὺς πεντακο-
σίους ἀδελφούς, καθὼς λέγει ὁ μέγας παῦλος. ἀκόμη ἐφάνη πρὸς τὸν ἰακωβον, ἔ-
πειτα εἰς τοὺς ἑπτὰ εἰς τὴν θαλασσαν τῆς τιβεριάδος. ἔπειτα εἰς τοὺς ἑβδομήκοντα.
μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ὄρος τῆς γαλιλαίας. καθὼς τοὺς ἔταξεν ὁ κύριος. καὶ ὕστερα εἰς τὸ ὄ-
ρος τῆς ἐλαιῶν ὅταν ἔμελλεν ἡ ἀνάληψις. σωτρέχει δὲ ἡ ἑορτὴ τῆς ἐγκαινίων ἀδελ-
φοὶ καὶ πατέρες μου. καὶ ὁ καιρὸς ἐτοῦτος τὸ ἔαρος, ἤγουν ἡ ἄνοιξις. καὶ φαίνεται πῶς
ὅλα τὰ τριγύρα πάντα χαίρωντας εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καὶ σκιαγελῶνται.
ὅπου ὅλη ἡ κτίσις ὅπου θέλει τὴν χαμομηλιὰν σκυθρωπιάζει ὡς νεκρὰ πάντα. καὶ πάλιν ἀνα-
βλαστάνει καὶ καινουργεῖ καὶ ἀνακαινίζεται. καὶ βλέπομεν τὴν γῆν χλοηφορεῖσαν καὶ
τὰ πατερικὰ χιλιαδοῦσι γλυκύτατα. καὶ ὅλα τὰ ἄνθη πα ζῶα σκιρτοῦσι καὶ χαιρο-
νται. ἡ θάλασσα ἡσυχάζει ὅλη καὶ γαληνεύει. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὅλα τὰ πράγματα μὲ
τὴν ἄνοιξιν, καὶ εἰς τὸ καλίτερον ἔρχωντα. λοιπὸν ἐκεῖνα τὰ ἄψυχα καὶ ἄλογα
κτίσματα, φυσρυεύοντα εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καὶ σωθήσεσθαι πάντα μᾶλ-
λον πρέπει νὰ καλλιποσθοῦμεν εἰς τὴν ψυχὴν ἡμεῖς οἱ λογικοὶ ἀνθρωποι, ὁποῦ μᾶς
ἔπλασεν ὁ θεὸς κατὰ τὴν εἰκόνα του καὶ ὁμοίωσιν. νὰ ὡραΐσουμεν φυσρυεύσαντες τὸν
βίον καὶ πολιτείαν μας· καὶ ἡ γαπημένον ἀδελφοί, ἂς ἐγκαλλιοθοῦμεν, νὰ γένωμεν
νέοι ἀνθρωπάλαιοι· καὶ σολισθοῦμεν τῷ πνεύματι πρὸς ἑαυτοὺς ἐπαναγωνιῶντα. ἂς
συλλογισθοῦμεν τί ἔλαβεν, καὶ πόσα τὸ θεοῦ χρεωστοῦμεν. ὁποῦ μᾶς ἔπλασεν καὶ
ἀνέπλασε, μὲ τὸ πάθος αὐτοῦ τὸ σωτήριον. καὶ μᾶς ἀνέστησεν ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνα-
τον, μὲ τὸν σκύβιον αὐτοῦ θάνατον. λοιπὸν μὴ φανοῦμεν πρὸς τὸν δεργετῶν ἀχάρι-
στοι, ἀλλὰ ἂς ἐγκαινισθοῦμεν εἰς τὴν ψυχὴν μὲ ἔργα θεαρεστά. νὰ φανοῦμεν πρὸς
αὐτὸν τὸν ποιητὴν καὶ σωτῆρα μας ὡραῖοι καὶ εὔμορφοι. καὶ μὴ σολίζωμεν μόνον τὴν
σκωληκόβρωτον σάρκα μὲ ῥοῦχα μεταξωτὰ καὶ πολύτιμα. νὰ βαστοῦμεν ἀρρώστια
καὶ κενὰ δύμαρα νὰ διοδηγοῦμεν. καὶ ἡ ψυχή μας νὰ εἶναι γυμνὴ βεβρωμένη καὶ ἄχρηστος. αὐτὴν μᾶλλον ἂς καλλιποσώσωμεν, ὁποῦ εἰ μὰ θάνατος καὶ κυρία τὴν σώματος. αὐτὲν δὲ σολίσωμεν μὲ πράξεις καλᾶς, πᾶς ἕνας τὸ κατὰ δύναμιν.
καὶ ἂς νεκρώσωμεν τὴν σάρκα μὲ νηστείας προσευχᾶς καὶ δάκρυα. μὲ ἐλεημοσύ-
ναις καὶ ἄλλα ὅμοια. διὰ νὰ νεκρωθοῦμεν τῷ σώματι, νὰ ζησοθάνωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ.
ἵνα ζωοποιθῶμεν τῷ πνεύματι, καὶ ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. μεγαλύ-